

Oy Uttermossan Tuulivoimapuisto- Vindkraftspark Ab
Raimo Nummela
Sandviksvägen 180
64100 KRISTINESTAD

UTLÅTANDE OM BEDÖMNINGSPROGRAMMET FÖR UTTERMOSSA VINDKRAFTSPARK, KRISTINESTAD

PROJEKT

Projektnamn: Uttermossa vindkraftspark
Den projektansvarige: Oy Uttermossan Tuulivoimapuisto - Vindkraftspark Ab
MKB-konsult: Ramboll Finland Oy, Ruukintie 54, 60100 SEINÄJOKI
Kontaktmyndighet: Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten, PB 262,
65101 VASA

Bedömningsprogrammet (sammandraget kompletterat) har anlänt per post 18.1.2013 på finska, sammandraget översatt till svenska på ELY-centralen.

MKB-FÖRFARANDET

Enligt underpunkten i punkt 7) i projektförteckningen i 6 § förordningen (713/2006) om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB) tillämpas ett MKB-förfarande i vindkraftsprojekt när antalet enskilda kraftverk är minst 10 eller den totala effekten minst 30 MW.

Syftet med MKB-förfarandet är att främja identifiering, bedömning och iakttagande av projektets betydande miljökonsekvenser i planeringen och beslutsfattandet samt att samtidigt öka medborgarnas tillgång till information och möjligheter att delta. I MKB-förfarandet fattas inga beslut om projektet, utan målet är att producera mångsidig information till grund för beslutsfattandet.

Bedömningsprogrammet är den projektansvariges plan om vilka alternativ det finns för projektet, vilka miljökonsekvenser som ska utredas och med vilka metoder samt hur bedömningsförfarandet kommer att ordnas. Utgående från utlåtandena och åsikterna som ges om programmet sammanställs i nästa skede en miljökonsekvensbeskrivning.

I beskrivningen ges information om projektet och projekialternativen samt en enhetlig uppskattning om deras miljökonsekvenser. Utgående från utlåtandena och åsikterna som ges om beskrivningen sammanställer kontaktmyndigheten ett eget utlåtande, i vilket granskas hur kraven som ställs på innehållet i en bedömningsbeskrivning enligt MKB-förordningen har fullföljts. MKB-förfarandet avslutas i och med detta. Bedömningsbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om den bifogas till eventuella tillståndsansökningar eller andra ansökningar som fordras för att projektet

ska kunna genomföras. Beslutsfattaren måste i sitt beslut konstatera på vilket sätt utlåtandet har beaktats.

UPPGIFTER OM PROJEKTET

1.1 Planer, tillstånd och beslut som fordras för projektet

Markanvändnings- och bygglagen reglerar planeringen av markanvändningen och byggandet.

I området gäller landskapsplanen som Österbottens förbund har utarbetat. Miljöministeriet har fastställt planen till dessa delar 21.12.2010. Högsta förvaltningsdomstolen har också nyligen handlagt de besvär som till vissa andra delar har framförts med anledning av beslutet om fastställande. Österbottens förbund bereder för tillfället också ett förslag till etappplan 2, som just nu är framlagt till påseende. Etappplan 2 handlar om förnyelsebara energiformer, i synnerhet vindkraft. I den gällande landskapsplanen finns ännu ingen reservation för vindkraft på detta område. I förslaget till etapplandskapsplan 2 ligger projektområdet huvudsakligen i området enligt planförslaget. I den gällande landskapsplanen finns inga områdesreservationer för projektområdet.

För området av den planerade vindkraftsparken finns för tillfället ingen gällande general-, delgeneral- eller detaljplan med rättsverkan. Utkastet till delgeneralplan för vindkraftsparken i Uttermossa har varit framlagt till påseende 23.2- 12.3.2012. Den södra delen av projektområdet gränsar till den godkända och lagakraftvunna delgeneralplanen för vindkraftsparken i Ömossa. ELY-centralen i Södra Österbotten har gett utlåtande om förslaget till delgeneralplan 29.3.2012 och 3.8.2012.

Byggande av vindkraftverk och elstationer fordrar bygglov enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999). Områdets innehavare ansöker om bygglovet. Förutsättningen för att tillstånd ska beviljas är att MKB-förfarandet har avslutats och tillstånd för säkerställande av flygsäkerheten har erhållits.

Enligt 165 § i luftfartslagen (1194/2009) måste man ha flyghindertillstånd för anordningar, byggnader, konstruktioner eller märken som reser sig högre än 30 meter över markytan. Trafiksäkerhetsverket Trafi har beviljat Uttermossa vindkraftsprojekt tillstånd 18.6.2012.

Även försvarsmaktens utlåtande är nödvändigt. Huvudstabens Operativa avdelning har gett utlåtande om projektet tidigare, 11.10.2012. I sitt utlåtande motsätter sig Huvudstaben inte byggande av kraftverken enligt planen som har framförts.

Miljö tillstånd enligt 28 § i miljöskyddslagen (86/2000) av den kommunala myndigheten behövs om vindkraftverken medför sådant oskäligt besvär för grannarna som avses i lagen om vissa grannlagsförhållanden. Vid miljö tillståndsprövningen beaktas bl.a. bullret som kraftverken orsakar samt ljus- och skugg rörelsen som de snurrande rotorbladen ger upphov till. Miljö tillståndet beviljas av kommunens miljö tillståndsmyndighet, Västkustens miljö enhet. Till tillståndsansökan bifogas bedömningsbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsbeskrivningen. I första hand bör projektet planeras så att tillstånd inte behövs.

Koppling av kraftverken till regionnätverket fordrar anslutningsavtal. Regionnätbolaget ansvarar för att kraven på anslutning till stamnätet uppfylls vid kopplingspunkterna till stamnätet.

Byggande av kraftledningarna fordrar bygg-, undersöknings- och inlösningstillstånd.

För byggande av vägar och jordkablar behövs behöriga tillstånd.

Byggande av vindkraftverken fordrar avtal med markägarna eller myndigheten som förvaltar området. Bolaget som ansvarar för projektet äger i detta fall hela projektområdet.

Behovet av undantagslov enligt naturvårdslagen kan komma i fråga i projekt, men planerna bör göras så att tillstånd inte behövs.

Tillstånd enligt vattenlagen behövs om t.ex. kablarna grävs under vattendrag. Behovet av tillstånd måste alltid kontrolleras i tid.

1.2. Projektet och dess syfte, läge och alternativ

Projektområdet för Uttermossa vindkraftspark är ca 2,6 km² och det ägs helt och hållet av det projektansvariga bolaget. Projektet omfattar högst 8 vindkraftverk med en effekt på ca 2–3,6 MW. Den sammanlagda effekten skulle således bli ca 16–28,8 MW. Projekthelheten omfattar också bl.a. vägar, jordkablar, en elstation och servicebyggnader samt elöverföringen vidare. Den anslutande vägen till riksväg 8 har planerats via servicevägarna i Ömossa vindkraftspark som är granne till området.

Det projektansvariga bolagets avsikt är att bedriva miljövänlig elproduktion och för sin egen del uppfylla de uppställda målen om ökning av förnyelsebar energi.

Projektområdet ligger i Kristinestads södra delar, öster om Uttermossa by vid gränsen till Storå kommun.

Som projekialternativ granskas två alternativ för vindkraftspark:

Alternativ 0: projektet genomförs inte, referensalternativ

Alternativ 1: det byggs högst 8 vindkraftverk, vars effekt är ca 2–3,6 MW och tornhöjden högst 100–140 m.

Som elöverföringslösning framförs i bedömningsprogrammet en rutt via EPV:s vindkraftspark i Ömossa, om vilket förhandlingar har förts. Efter att bedömningsprogrammet har utarbetats har den projektansvarige och EPV Oy dock meddelat att alternativet sannolikt inte är möjligt. Som nytt alternativ undersöks ännu en anslutning österut till Fingrids kraftledning. Miljökonsekvenserna av denna lösning utreds ännu i denna MKB-process.

1.3. MKB-förfarandets anslutning till förfaranden enligt andra lagar

Avsikten är att förena delgeneralplaneringen av området enligt markanvändnings- och bygglagen med MKB-förfarandet genom att anpassa tidtabellerna.

2. KUNGÖRELSE AV BEDÖMNINGSPROGRAMMET OCH HÖRANDE

Kungörelsen och bedömningsprogrammet har varit officiellt framlagda till påseende 28.1–26.2.2013 under tjänstetid på den officiella anslagstavlan i Kristinestad. Kungörelsen och bedömningsprogrammet har också skickats till stadens huvudbibliotek för påseende under samma tid. Kungörelsen har publicerats i tidningarna Pohjalainen och Suupohjan Sanomat (25.2.2013) och i Vasabladet och Syd-Österbotten (26.2.2013). Kungörelsen och bedömningsprogrammet har publicerats på Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbottens webbplats.

Ett informations- och diskussionsmöte om bedömningsprogrammet i projektet har hållits 7.2.2013 kl. 18 på Soldattorpet, Sandviksvägen 180, 64999 Kristinestad.

Utlåtanden om bedömningsprogrammet har begärts av följande instanser: Stadsstyrelsen och tekniska centralen i Kristinestad, Västkustens miljöenhet, Österbottens förbund, Österbottens museum, kommunstyrelsen och miljömyndigheten i Storå kommun, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland, Försvarmaktens huvudstab (huvudstabens utlåtande daterat 11.10.2012 har erhållits separat av den projektansvarige), Finavia Abp, Fingrid Abp, Fortum Sähkösiirto Oy, Finlands Viltcentral/Kust- Österbotten, Finlands naturskyddsförbunds Österbotten distrikt, Sydbottens Natur- och Miljö r.f. och ELY-centralens ansvarsområde för trafik och infrastruktur. Utöver de separat begärda utlåtandena har utlåtande även skickats in av Satakuntaliitto och EPV Vindkraft Ab.

Kungörelsen har dessutom skickats per e-post för kännedom och framförande av åsikt till följande: Österbottens Svenska Producentförbund r.f., Ostrobothnia Australis r.f., Suupohjan lintutieteellinen yhdistys ry och Skogsvårdsföreningen Österbotten.

3. SAMMANDRAG AV UTLÅTANDEN OCH ÅSIKTER

Sammanlagt 12 utlåtanden och 8 åsikter av privatpersoner har skickats in, de senare har undertecknats av flera personer. I en del av utlåtandena har man inget att anmärka på bedömningsprogrammet och i en del framförs olika kompletteringar och fortsatta utredningar samt anmärkningar om området. I flera åsikter framförs att kraftverkens avstånd till bebyggelse bör vara åtminstone 1 km. Ytterligare utredningar önskas om eventuella negativa konsekvenser. Utlåtandena och åsikterna framför i delvis förkortad form.

3.1. Utlåtanden

Stadsstyrelsen i Kristinestad

Stadsstyrelsen konstaterar att handlingarna uppfyller kraven enligt MKB-lagen. Av nuvarande och framtida aktörer som har för avsikt att bygga vindkraft i området och i de södra delarna av Kristinestad fordras samarbete i fråga om elöverföringen till matarplatsen i Fingrid Abp:s elnät. Samarbete mellan aktörerna minskar behovet av nya ledningsgator och valet av terrängtyp gör att ledningsgatorna inte blir så breda. Där det är möjligt bör luftledningarna ersättas med jordkablar. Olägenheterna som luftledningarna medför för markägarna måste minimeras och i fråga om ledningarnas höjd måste man ta hänsyn till att arbetsmaskinerna är stora.

Kommunstyrelsen i Storå

Storå kommun har inget att anmärka med anledning av bedömningsprogrammet.

Österbottens förbund- Pohjanmaan liitto

Österbottens förbund konstaterar att Österbottens landskapsplan fastställdes 21.12.2010, när tre av de fyra presenterade vindkraftsområdena fastställdes; två områden för havsvindkraft och området på Bergö.

Etapplan 2 behandlar förnyelsebara energiformer och uppdaterar landskapsplanen i fråga om energiproduktion. Planen var framlagd 16.1–17.2.2012. Förslaget till etapplandskapsplan var framlagd till påseende 11.3–9.4.2013. Förslaget omfattar 33 vindkraftsområden. Uttermossa vindkraftspark ligger till största del i det föreslagna vindkraftsområdet Ömossa-Norrviken. I etapplan 2 anvisas minst 10 vindkraftsparker.

Området Ömossa-Norrviken har varit med i landskapsförbundets utredningar och det har ansetts passa för ett stort vindkraftsområde. Uttermossaområdet ligger huvudsakligen i detta område som framförs i etappplan 2. På den västra och södra sidan av Uttermossa ligger EPV Vindkraft Ab:s projektområde. Områdena utgör en helhet och i programmet konstateras också att det är viktigt att utreda de sammantagna konsekvenserna av dessa och övriga projekt i den södra delen av Kristinestad samt Satakunta och Södra Österbotten. I programmet beskrivs elöverföringsalternativet till stamnätet i samarbete med projektet i Ömossa. Samarbete i fråga om projekten och även elöverföringen är viktigt för att man ska kunna minska behovet av nya ledningsgator och ledningar. Österbottens förbund anser att bedömningsalternativen är tillräckliga. Programmet är tydligt och beskriver väl projektet och hur den egentliga bedömningen kommer att utföras.

Satakuntaliitto

Satakuntaliitto föreslår att förbundet i fortsättningen ombeds ge utlåtande om bedömningsbeskrivningen för projektet och övriga projekt som placeras nära gränsen till Satakunta, framförallt om projektets konsekvenser sträcker sig över landskapsgränserna. I Satakunta och Österbotten finns flera omfattande vindkraftsprojekt. På basis av MKB-utredningarna och övrigt informationsmaterial vet man att gränzonen mellan landskapen är viktig bl.a. i fråga om fåglarna som flyttar från Sverige till Finland över havet (t.ex. sädgås). De planerade vindkraftsparkerna i området medför i sin helhet också förändringar av livsmiljöer, bl.a. nattskärna, fiskgjuse, smålom och havsöm kan utsättas för konsekvenser. I Uttermossaområdet måste det särskilt omsorgsfullt utredas de sammantagna konsekvenserna av befintliga projekt i fråga om ovan nämnda aspekter. Satakuntaliitto framför att det ordnas en gemensam förhandling under MKB-beskrivningsskedet för att diskutera projektets eventuella samkonsekvenser och konsekvenser över landskapsgränserna. I Satakunta, bl.a. i Merikarvia kommun, finns flera aktuella vindkraftsprojekt. Utarbetning av etapplandskapsplan om vindkraft pågår.

Västkustens miljöenhet

Miljöenheten konstaterar att området måste avgränsas och kraftverken placeras så att negativa konsekvenser minimeras. Vindkraftverken 1 och 3 ligger förhållandevis nära bebyggelse (ca 800 meter), vilket betyder att bullerproblem kan uppstå. Kraftverken bör inte placeras så att bullergränserna i miljöministeriets anvisningar 4/2012 överskrids. Bullergränsen 40 dB nattetid kan överskridas. Vid Tönijärvi finns fritidsbebyggelse, vilket betyder att riktvärde 35 dB nattetid inte skulle få överskridas. Nya anvisningar om mätning och utarbetning av modeller för vindkraftsbuller är på kommande från miljöministeriet och de bör beaktas i konsekvensbedömningen. Skugg- och bullermodellerna, s.k. teoretisk, maximal situation "worst case" bör också framföras i bedömningsbeskrivningen.

Naturutredningarna är omfattande och bra med avsikt på att området är litet. Konsekvenserna för stora fågelarter såsom t.ex. svan, trana och stora rovfåglar och deras flyttsträck är fortfarande osäkra i detta projekt såsom även de sammantagna konsekvenserna med vindkraftsprojekten i närheten. Flyttningen varierar varje år och det finns behov av att komplettera utredningen om flyttfåglarna. Kraftverk nr 8 ligger mycket nära Stormossens myrkomplex och det kan påverka rastande fåglar. Kraftverk nr 7 kan vara ofördelaktigt med avsikt på fiskgjusens kollisionsrisk, trots att projektområdet inte är ett häckningsområde. Naturutredningarna bör vara tillgängliga som bilagor till MKB:n.

Buller- och skuggkonsekvenserna samt konsekvenserna för naturen (t.ex. flyttsträcken) bör följas upp både under och efter tiden som kraftverken byggs.

Konsekvenserna för den gamla skogen vid Töniluomabäcken bör minimeras under projektets förlopp. Förekomsten av uter bör utredas. Dragning av jordkabel under bäcken i de södra delarna måste undvikas. I projektområdet måste de små vattendragens värde med avsikt på naturskyddet och fiskerihushållningen undersökas eller kontrolleras om de är skyddade med stöd av vattenlagen (587/2011). Den nya vattenlagen har trätt i kraft 1.1.2012 och definitionen av vattendrag har ändrats. Bäckarna räknas nu vara vattendrag i motsats till tolkningen i den gamla lagen. När vägar och fundament byggs måste man undvika negativa konsekvenser för ytvattens kvalitet och vattenströmning.

Mer information om anslutning av kraftverken till elnätet och elöverföringsalternativen bör ges. När kraftverken och elöverföringen byggs, bör man välja sådana alternativ och åtgärder som minskar risken för fågelkollisioner. Elstationens plats och elanslutningsledningarna måste i mån av möjlighet ordnas i samarbete med övriga projekt så att landskapet inte fylls av elledningar och elstationer. Alla projekt i närområdet bör presenteras i bedömningsbeskrivningen.

Västkustens miljöenhet bör införas på listan över representanter i uppföljningsgruppen för bedömningsprogrammet.

Flygfotografi över området inklusive de planerade kraftverken skulle kunna införas i MKB:n.

Österbottens museum

Österbottens museum meddelar att det inte finns registrerade fasta fornminnen i projektområdet och konstaterar att eventuella skyddsobjekt enligt bedömningsprogrammet ännu kommer att utredas i samarbete med Museiverket. I sitt utlåtande 11.10.2011 har Museiverket konstaterat för EPV Vindkraft Ab att utanför projektområdet i Ömossa som inventerats år 2009, dvs. i fråga om ledningsgatan för den planerade kraftledningen till Bötomborgen, kan man bli tvungen att utföra arkeologiska kontroller (Museovirasto; Pohjanmaan tuulipuistojen inventointi 21.9.-8.10.2009). Om Uttermossa vindkraftspark förhandlar med EPV Vindkraft Ab om samarbete i fråga om kraftledningen, måste detta beaktas. I fråga om vindkraftsområdet i Ömossa har varken hinder enligt fornminneslagen (295/63) eller några andra betydande skadliga konsekvenser som riktas mot kulturmiljön konstaterats. Eftersom man inte heller i fråga om Uttermossaområdet känner till fornminnen och området är litet och sitter fast med Ömossa, är projektet med avsikt på befintlig information om det arkeologiska kulturarvet sannolikt lämpligt för vindkraftsbyggande. Genomföring av projektet stöder också effektiv användning av området i Ömossa och skulle eventuellt för sin del minska trycket på att bygga kraftverk i regionens fornminnesrikaste områden. Museet inväntar fortsatta åtgärder och utredningar i projektet. I detta skede finns inget att anmärka om bedömningsprogrammet.

Finavia

Finavia har inget att anmärka om bedömningsprogrammet.

Finlands Viltcentral, Kusten Österbotten

I utlåtandet påpekas områdets storlek, vilket betyder att det måste göras noggranna utredningar om konsekvenserna för viltet och jakten. Bedömningsprogrammet koncentrerar sig på hjortdjur, medan övrigt vilt inte har fått tillräckligt med uppmärksamhet.

Nollalternativet är det bästa alternativet för viltet. Området där projektet ligger är mycket viktigt för de viltarter som förekommer i området, eftersom området med avsikt på mångfalden är en mycket värdefull viltbiotop och rastplats för flyttfåglar. Konsekvenserna för viltet är allvarliga.

Konsekvenserna av infraljud för hjortdjuren som nämns i programmet eller andra viltarter har inte utretts. Allt villebråd bör även i övrigt beaktas i bedömningsprogrammets punkter Naturmiljön och Konsekvenserna för naturvärdena. Eventuella behövliga skyddsområden för jägare (t.ex. fallande is på vintern) bör också beaktas. Konsekvenserna för skogshönsfåglarna måste utredas. Stor dödlighet bland tjäder har observerats i närheten av kraftledningar. Utöver att villebrådet livsmiljö försvinner, kan flygande vilt (flyttnings- och häckningsfåglar) kollidera med vindkraftverkens rotorblad.

Jakt är en mycket betydande fritidssysselsättning för invånarna längs kusten och även en ekonomisk fråga för hushållen. Enbart i området av Kust-Österbotten bedriver 10 000 personer jakt. Jakt upprätthåller för sin del också en levande landsbygd. Därför måste jakten beaktas i miljökonsekvensbedömningen i punkterna som gäller människornas hälsa, levnadsförhållanden och trivsel.

I bedömningsprogrammet konstateras att lokala jägare ombeds uttala sig om områdets villebråd och jaktverksamheten, vilket är positivt. Att enbart förlita sig på litteratur är inte sådant utredningsarbete som kan tas på allvar i dylika projekt som sträcker sig över ett stort område.

Jaktförbud i vindkraftsområdet kan inte godkännas. Förbud har konsekvenser för flera jaktföreningars verksamhet.

Sydbottens Natur- och Miljö r.f.

Föreningen anser att stora, omfattande vindkraftsprojekt inte är särskilt ekologiskt hållbara energiproduktionsformer. Man kan inte låta bli att beakta de omfattande konsekvenserna som områdets natur och miljö utsätts för när det byggs nya transport- och servicevägar, grävs kablar, sprängs, byggs luftledningar, anläggs stora kraftverksfundament, ultraljud, skuggbildning, fågel- och fladdermösskollisioner osv. Energiproduktionen som uppnås är också liten i förhållande till markområdet som används. Samkonsekvenserna med alla projekt som planeras i regionen måste beaktas.

Alternativet med ett mindre alternativ på 4–5 kraftverk borde undersökas. I bedömningsprogrammet finns bara ett nollalternativ utöver projektplanen, vilket inte är tillräckligt. I ett tredje alternativ kunde man ta bort kraftverken som ligger längst ut, dvs. nr 8, 7, 1 och 3.

Med tanke på landskapet ser kraftverk nr 1 och 3 ut att vara felplacerade sett från Uttermossa by. Fler fotomontage kommer att presenteras i bedömningsbeskrivningen, vilket är bra. Med avsikt på rekreativ användning skulle det vara nödvändigt att göra ett fotomontage från Högbergets och Stormossens riktning. Det är också bra att det görs en bullermodell enligt miljöministeriets anvisningar. På basis av modellen finns det risk för att bullernivåerna kan överskridas vid de närmaste fritids- och bostadshusen.

Utredning av naturvärdena längs de planerade kabel- och kraftledningssträckningarna är nödvändigt. Det är också viktigt att göra utredningarna längs nya och breddade vägar, på lagrings- och resningsplatserna, vid eventuella transformatorer och elstationer inklusive elstationens plats i området av Ömossa vindkraftspark (som den projektansvarige äger enligt bedömningsprogrammet). Utredning av naturvärdena saknas på platsen för kraftverk 9, vilken måste göras.

Konsekvenserna för Utterån (Uttermossabäcken) måste utredas, såsom även om kabeln ska dras över eller under ån och om det finns alternativa sträckningar. De naturliga delarna av ån måste

skyddas mot alla åtgärder. Enligt naturutredningen sträcker sig den naturliga delen ända till området sydväst om kraftverk nr 5. Tillstånd enligt vattenlagen behövs om kabeln dras genom vattenområdet.

Tilläggsutredningar behövs i fråga om följande fågelutredningar: Fiskgjusens flygsträck över området och konsekvenserna för artens överlevnad. Fiskgjusen flyger delvis över projektområdet, i synnerhet i riktningen av kraftverk nr 7 och 8. Dessutom behövs en utredning om i synnerhet dagrovfåglarna som enligt utredningen flyger över området, 63 % på våren och 64 % på hösten. Bland dessa fanns mest havsörn. Övriga dagrovfåglar såsom olika hökarter och fiskgjusar fanns också med i utredningen. Mer information behövs om tranornas, gässens, svanornas och duvornas flyttning. Ungefär hälften av 74 % flyttande gäss och 100 % duvor som flyttar genom området flög på vindkraftsbladens höjd. Konsekvenserna för sparvhöken bör utredas. Dessutom bör man utreda om Tönijärvi och Stormossen är rastplatser för fåglar och vilka konsekvenser detta har för dem.

Föreningen vill vara med i uppföljningsgruppen. Föreningen är verksam i Kristinestad, Närpes och Kaskö. Sydbottens Natur och Miljö r.f. är en lokal naturvårdsförening och arbetar under den riksomfattande organisationen Natur- och Miljö r.f.

Fingrid Abp

Fingrid Abp konstaterar att bolaget utarbetar utvecklingsprinciperna och principiella lösningar för elöverföringsnätet i Finland som helhet. Målet är att tillsammans med nuvarande och nya aktörer som planerar nätanslutning säkerställa de tekniskt-ekonomiskt bästa nätlösningarna och kopplingsmetoderna. Nätanslutning och kopplingsledningar för vindkraftsparker är en väsentlig del av vindkraftsparken och möjligheterna att bygga den.

I MKB-programmet för Uttermossa vindkraftspark framförs att vindkraftsparken kopplas till elnätet till ledningen som planeras av Etelä- Pohjanmaan alueverkko Oy. Ur Fingrids synvinkel är kopplingsmetoden tekniskt genomförbar och bolaget har inget att anmärka om bedömningsprogrammet.

Fingrid arbetar som bäst med 400 kV:s kraftledningsprojektet mellan Ulfsby och Kristinestads elstation. I området finns dessutom andra kraftledningar som ägs av Fingrid och andra nätbolag och även planer på nya ledningar som de planerade kopplingsledningarna påverkar. Iakttagande av områdets övriga vindkraftsplaner och anslutande kraftledningar bör även säkerställas i projektets MKB-förfarande.

EPV Vindkraft Ab

EPV Vindkraft Ab har utrett vindkraftsprojektet i Ömossa sedan år 2008 genom att genomföra MKB-förfarandet och delgeneralplanläggningen som gör det möjligt att bygga 37 vindkraftverk i Ömossaområdet. Det nu planerade projektet ligger i omedelbar närhet av den godkända delgeneralplanen. I MKB-programmet för projektet nämns att verksamhetsutövaren förhandlar om möjligheten att samarbeta för att ansluta sina åtta kraftverk med jordkabel till den s.k. norra elstationen som byggs för EPV Vindkraft AB:s vindkraftspark i Ömossa. På sida 10 i programmet citeras ett utdrag ur EPV Vindkraft AB:s material. Bolaget har konstaterat att anslutning av Uttermossa vindkraftspark till elnätet fordrar elnätstillstånd enligt elmarknadslagen (elmarknadslagen 4 §) som EPV Vindkraft Ab inte har. Tillståndet förutsätter bl.a. förpliktelser och principer enligt 3 kapitlet i elmarknadslagen. Bolaget planerar en 110 kV:s kraftledning till norra sidan av Kristinestad som s.k. anslutningsledning till nätinnehavarens elnät i ansvarsområdet (elmarknadslagen 17 §). Dessutom kan det behövas en ändring av beslutet om godkännande av den redan i matartariffsystemet god-

kända parkens del, vilket betyder att det kan behövas en ändring av Ömossa projektet om en annan aktörs park ansluts i efterskott till samma elnät. Således anser EPV Vindkraft Ab att det inte är möjligt att ansluta vindkraftsparken till det deras elnät, utan att Uttermossa vindkraftspark bör utreda olika alternativ för anslutning av parken med hänsyn också till Västerviks vindkraftspark. Bedömningen av de sammantagna konsekvenserna bör också utvidgas och bolaget ber att ELY-centralen informerar om MKB-förfarandets avancemang och projektets uppföljningsgrupp.

3.2. Åsikter av privatpersoner

Åsikt 1 (3 undertecknare)

Åsiktsframförarna konstaterar å Uttermossa bygemenskaps vägnar att vindkraftverkens eventuella skadliga konsekvenser för bygemenskapen diskuterades med den projektansvarige under diskussionsmötet som ordnades 24.2.2013. Det framgick att ingen motsatte sig projektet. De flesta av dem som var närvarande ansåg att avståndet från bebyggelse till närmaste vindkraftverk bör vara ca en kilometer. Undertecknarna önskar att ovan nämnda avstånd beaktas med tanke på bygemenskapens välmående och projektets avancemang.

Åsikt 2 (2 undertecknare)

Skribenterna konstaterar att de har en kreatursgård 800 meter och ett djurbete 200 meter från den planerade vindkraftsparken och Highland-kreaturen (ca 70 st.) betar utomhus året runt. Undertecknarna motsätter sig inte projektet, om ärendena sköts i samförstånd. Ovisshet om framtiden påverkar gårdens utveckling. Konsekvenserna av bullret och de blinkande ljusen och reflexionerna för djurens och människans välmående bör undersökas. Eftersom bullrets konsekvenser för hälsan inte har undersökts, bör vindkraftsparkens avstånd från familjens hus vara 1 km.

Byn har inget kommunalt vatten och den dåliga vattenkvaliteten har varit ett problem i årtal. Den nuvarande brunnen är redan den femte som byggts på fastigheten och vattnet är äntligen ordentligt. Familjen är bekymrad över huruvida vattenkvaliteten ska bevaras på grund av att vindkraftsparken byggs. Man ber att de sammantagna konsekvenserna av vindkraftverken som placeras i omgivningen beaktas. EPV:s 34 och Lakiakangas 56 vindkraftverk kommer att ligga i näromgivningen. Familjen anser att närheten till de massiva vindkraftverken sänker fastighetsvärdet och den allmänna trivseln.

Åsikt 3

Skribenten motsätter sig projektet och anser att området inte är lämpligt. Projektet kommer för nära bebyggelsen och buller- och skuggbildningseffekterna och reflexionerna har inte beaktats. Invånarna i närheten upplever att kraftverken är störande och infraljudets inverkan på människor eller djur har inte heller undersökts. Landskapet kommer att förändras, tystnaden och närheten till naturen kommer att förstöras. På basis av grannelagsförhållandena behövs säkert miljö tillstånd. Bedömningen får inte utföras av en jävig part.

Områdets rekreativvärde, i synnerhet med avsikt på vandringsleden, kommer att försämrats avsevärt. Isbildningen kan utgöra en fara för människor som rör sig på vandringsleden. Skribenten frågar om man kan vandra i området i framtiden, vem bär ansvaret om något händer, är det vindkraftsbolaget? Konsekvenserna för jakt har inte undersökts tillräckligt och inte heller är projektets konsekvenser för faunan såsom fladdermössen och flygekorren, älgarnas och stenbockarnas livsmiljö och fågelbeståndet? Även fiskgjusen häckar i området. Konsekvenserna måste undersökas tillsammans med naturorganisationerna och fågelexperterna.

Vindkraftsparken kommer även i stor utsträckning att påverka fastigheternas och markernas värde.

Åsikt 4

Åsiktsframföraren motsätter sig projektet och framför i huvudsak samma synpunkter som i åsikt 3. Dessutom förutsätter skribenten noggrannare fastställande av trygga områden i närheten av vindkraftverket och föreslår en trafiksäkerhetsutredning i omgivningen runt projektområdet. Skribenten önskar också att kraftledningarnas och servicevägarnas bredd framförs och efterlyser en övergripande visuell utredning om konsekvenserna för landskapet och fåglarnas flyttsträck. Dessutom är skribenten bekymrad över konsekvenserna för bäckarna och de övriga vattendragen.

Åsikt 5

Undertecknaren motsätter sig projektet och anser att det kommer för nära bebyggelsen. Projektet kommer att dominera och störa hela landskapsbilden i Uttermossa. Även servicevägarna, kraftledningarna och kraftverkens förlägningsplatser kommer att förändra naturen avsevärt. Projektet sänker också fastigheternas och markens värde.

Åsikt 6 (2 undertecknare)

Undertecknarna motsätter sig projektet och anser att projektet inte tar hänsyn till bebyggelsen, fritidshusen och landskapet och i synnerhet inte invånarnas åsikter. Enligt planen finns det fast bebyggelse på mindre än 800 meter från kraftverken, dvs. de kommer för nära, vilket kommer att försämra livskvaliteten och boendemiljön samt områdets rekreativvärde. Projektet sänker också fastigheternas och markens värde.

Åsikt 7 (5 undertecknare, av vilka en dessutom har undertecknat åsikt 2)

En grupp markägare och grannar konstaterar att det lokala godkännandet påverkas av följande fyra punkter: 1. Valet av lämplig plats, 2. Information om projektet från början, 3. Lokalinvärnarnas deltagande i projektets planering, 4. Öppet förfarande när projektet genomförs. Dessutom konstateras:

1. Den projektansvarige har inte tagit förhandlingskontakt med någon under beredningen av projektet.
2. Markarrendet på 4 % av den totala nyttan av kraftverket på produktionsområdet, kontakt med markägarna och noggrannare överenskommelse fordras.
3. Vindkraftverken måste ligga minst 1 km från den fasta bebyggelsen så att bosättningen inte utsätts för buller.
4. Markägarna godkänner att kraftverkets plats flyttas i projektområdet (om de flyttas).
5. Om vindkraftverken byggs, kommer man överens om en tidpunkt när de ska rivas efter att driften har upphört.

Åsikt 8

Åsiktsframföraren har en sommarstuga i kanten av åkerområdet som ligger mitt emot den planerade vindkraftsparken. Åsiktsframföraren motsätter sig inte projektet, men anser att kommunikationen är bristfällig. En del av sommarinvånarna bor också i Sverige. Enligt MKB-programmet ligger det närmaste fritidshuset vid stranden av Tönijärvi på den sydöstra sidan av projektområdet. Har de som bor i byn glömts bort? Åsiktsframföraren är bekymrad över bl.a. bullerolägenheterna, deras konsekvenser för människan, djuren och näringarna, landskapsförändringarna och hur det påverkar fastigheternas försäljningsvärde. Vindkraftverken bör byggas på 1–1,5 km:s avstånd från bostads- eller fritidshus. I fråga om bullerolägenheterna bör det beaktas att det i Uttermossa by inte

förekommer bakgrundsbuller på samma sätt som i tät bebyggelse. Byn har blivit känd som en fridfull semesterplats med naturstigar/vandringsleder, naturliga bäckar, värdefulla skogsområden och spångar. Åsiktsframföraren konstaterar att stadsstyrelsen utöver skogsområdet som staden ägde även sålde en helhet till företagaren genom beslutet 25.10.2010 och i protokollet konstateras bl.a. att miljön är mycket mångsidig. Det finns särskilt viktiga livsmiljöer enligt skogslagen, vårdbiotoper, vårdad skog, en tjärdal och andra kulturella fornlämningar. Uttermossabäcken är i naturtillstånd. Det har satsats mycket på vandringsleden och de övriga anläggningarna. Företagaren vill undvika en situation där området i framtiden säljs till en annan och/eller det utförs avverkningar eller andra åtgärder som försämrar naturstigens/den unika miljöns värden.

I projektområdet finns också en källa där semesterinvånarna hämtar dricksvatten. Staden har ingen vattenledning i området.

Det skulle vara viktigt att ta hänsyn till de mänskliga faktorerna. På grund av värdeförlusten och olägenheterna väcks frågan om vem som ersätter förlusterna. Till slut påpekar skribenten att det till slut handlar om att ge det nya möjligheter om bara olägenheterna för människorna har undersökts och rättats till så att miljön och invånarna kan leva med dem.

KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE

I bedömningsprogrammet framförs programmets innehåll på det sätt som förutsätts i MKB-förordningen. Till programmet framförs dock vissa kommentarer och kompletteringar på basis av ELY-centralens expertåsikter och även utgående från utlåtandena och åsikterna som har lämnats in.

Ett förfarande med ersättning av olägenheter som markägarna eventuellt utsätts för ingår enligt MKB-lagen inte i bedömningsförfarandet.

Projektbeskrivning

Projektet, projektets läge, utgångspunkter och mål har beskrivits i bedömningsprogrammet. I detta skede av projektet är en så exakt beskrivning av projektet som möjligt alltid en betydelsefull punkt, eftersom utredningarna och bedömningen utförs på basis av den. Miljökonsekvenserna måste kunna bedömas utan stora osäkerhetsfaktorer. I fråga om servicevägarna och anslutningsvägen måste projektbeskrivningen ännu preciseras. Ett alternativ framförs för genomföring av projektet, dvs. ett nollalternativ. De tilltänkta platserna för enskilda vindkraftverk har vistas på kartan. I fråga om elöverföringen ligger situationen i förhandlingsstadiet, utan alternativ, och den eventuella lösningen som framförs kommer enligt den projektansvarige att förändras. Behövliga utredningar om miljökonsekvenserna måste utarbetas av de nya alternativen. I fråga om den anslutande vägen kan samarbete eventuellt ännu föras med grannprojektet, vilket också framförs i programmet. Beskrivning av miljöns nuvarande tillstånd finns med i programmet. I bedömningsbeskrivningen måste naturligtvis beaktas alla förändringar, t.ex. planläggningssituationen, mera omfattande miljöprogram eller –utredningar samt området när det gäller nya projekt som kan påverka detta projekt och dess mål eller genomföringsformer.

Behandling av alternativ

I detta skede finns bara två alternativ. På basis av de slutliga utredningarna kan det uppstå behov av att flytta vindkraftverkens platser, vilket även förutsätter att miljökonsekvenserna för eventuella

nya förläggingsplatser har utretts tillräckligt. Framtagningen av det nuvarande egentliga projektalternativet bör motiveras mer i bedömningsbeskrivningen. Det är önskvärt att man i fråga om elöverföringen presenterar alternativ, åtminstone luftlednings-/kabelösningar som kan jämföras. Man bör sträva efter gemensamma elöverföringslösningar tillsammans med andra projekt så att de skadliga miljökonsekvenserna kan minimeras.

Konsekvenser och utredning av dem

I fråga om konsekvenserna konstateras i detta skede att bedömningen av de sammantagna konsekvenserna tillsammans med övriga projekt är viktigt i den mån det är möjligt, vilket ELY-centralen även tidigare har framfört. Enligt den tidigare miljöutredningen påträffades i projektområdet inga särskilda betydande miljöobjekt, men dock sådana som måste beaktas eller som redan har beaktats. Vindkraftverkens allmänna betydande konsekvenser är även i detta projekt, vilka bl.a. bullerkonsekvenser och konsekvenser för landskapet och fågelbeståndet. Enligt bedömningsprogrammet utreds och beskrivs de även i fortsättningen noggrannare på samma sätt som övriga konsekvenser som avses i MKB-förordningen. Metoderna som i utredningarna används för bedömning av konsekvenserna beskrivs i programmet.

I detta skede ser det ut som om projektet inte har några särskilda konsekvenser för grundvattnen. Konsekvenserna för områdets småvatten och ytvatten bör dock utredas noggrant eller redan tillgängliga uppgifter säkerställs (vägnätet, kabeldragningarna såsom t.ex. eventuell dragning under bäcken, vilket fordrar tillstånd enligt vattenlagen, skyddsobjekt enligt vattenlagen). I fråga om översvämningar har projektet sannolikt inga konsekvenser, men även denna fråga är det skäl att säkerställa med avsikt på projektets livscykel i händelse av eventuella förändringar i framtiden och andra risker. Enligt uppskattning ökar klimatförändringen extrema väderlekssituationer.

Särskild uppmärksamhet bör fästas på utredning av bullerkonsekvenserna och försiktighetsprincipen måste följas. Det är nödvändigt att granska bullergränserna enligt miljöministeriets anvisningar. Det är också skäl att säkerställa vindkraftverkens största eventuella totalhöjd. Kraftverkstypen som slutligen byggs är i detta skede av projektet inte noggrant känd, vilket bör beaktas i bedömningen som en osäkerhetsfaktor. I bebyggelse får bullernivån inte överskridas och även bullerkonsekvenserna som riktas till övriga känsliga områden eller objekt såsom rekreationsområden, djurlivet eller husdjursproduktionen bör granskas skilt. Det finns åtminstone en svensk utredning om bullerkonsekvenserna för djur.

I vindkraftsprojekt bör konsekvenserna för landskapet alltid utredas och analyseras omsorgsfullt i beskrivningen. I bedömningsprogrammet finns ett bildmontage och kartan över utsiktsområdet och granskningen i anslutning till detta finns också med. Närmast värdefulla landskapsområde är Härkmeri. I ELY-centralens område pågår en granskning av värdefulla områden av riks- och landskapsintresse som en del av en riksomfattande utredning. Bebyggelsen som ligger närmast projektet är Uttermossa by, i vars riktning landskapskonsekvenserna därför i synnerhet bör granskas. Fritids- och bosättningsområdet vid Tönijärvi måste också beaktas. Vindkraftverkens placering i landskapsstrukturen inverkar indirekt på landskapets levande miljö och lokalt på terrängens fuktförhållanden. Dessa aspekter skulle kunna beskrivas i samband med landskapsutredningen.

Det är nödvändigt att framföra överlappningen av konsekvenserna som sträcker sig längre bort tillsammans med de verkningsområdena av de övriga projekten i området. Exempelvis landskaps-, buller-, trafik-, elöverförings-, samhällsstrukturens/planläggnings- och fågelkonsekvenserna är sådana som kan sträcka sig utöver till Södra Österbotten också till Satakunta. Projektområdets gränser bör märkas ut på alla kartor, även på generalplans- och landskapsplanskartorna.

Konsekvenserna för samhällsstrukturen bör framföras i bedömningsbeskrivningen. ELY-centralen har rekommenderat för Kristinestads stad att det görs upp en helhetsgeneralplan, i vilken man även kan säkerställa möjligheterna för andra verksamheter än vindkraftsproduktionen. I kommunen planeras särskilt många vindkraftsprojekt. Om områdena som fordras för elöverföringen och projekt som är mindre än 10 vindkraftverk inte beaktas i denna helhet, kan det samhällsstrukturellt medföra olägenheter för andra funktioner och även samkonsekvenser med avsikt på miljön, vilka inte kan utredas i små enskilda planer eller i MKB-förfaranden.

Det är viktigt att utreda konsekvenserna för trafiken. Ökningen av antalet tunga transporter bör föras fram i bedömningsbeskrivningen såsom även kritiska punkter med avsikt på trafiken såsom det lägre vägnätets bredd och broarnas bärighetsbrister. Trafikverket har gett ut anvisningar om skyddsavstånd för vägar vid vindkraftsbyggande. Miljökonsekvenserna av trafiken under pågående bygge bedöms också och det behövs information om hur länge byggandet pågår och om olika byggfaser.

Det har redan gjorts utredningar om naturkonsekvenserna. För bedömningen behövs dock ännu vissa begrundanden, preciseringar eller säkerställanden främst i fråga om stora fåglar (skogshönsbeståndet, dagrovfåglar, gjuse, trana, gås, svan, duvor). Flyttsträcken bör jämföras med Österbottens utredning om flyttsträck. Förekomsten av utter i bäckområdet måste kontrolleras. Det är skäl att utnyttja lokal sakkunskap, även med tanke på vilthushållningen. Små vattendrags betydelse för fiskeriet bör bedömas.

Deltagande

Med hänsyn till MKB-förordningen har deltagandet ordnats tillräckligt väl och enligt allmän praxis. I åsikterna framförs dock att det skulle ha informerats mer om projektet, i synnerhet tidigare i beredningsskedet, och i fortsättningen önskas också mer information. Området som har märkts ut som projektområde ägs av det projektansvariga bolaget, vilket betyder att åsikterna har lämnats in från verkningsområdet som ligger utanför projektområdet. På grund av eventuella konsekvenser intresserar ersättningsfrågorna i alla vindkraftsprojekt ägarna till områden där konsekvenserna framträder.

Rapportering

Bedömningsprogrammet är tydligt och innehåller de väsentligaste aspekterna. Bedömningsprogrammets sammandrag är tillräckligt övergripande. Detta har särskild betydelse på grund av språklagen och översättningar i en tvåspråkig kommun och när handlingen har blivit anhängig på ett annat språk än kommunens. Sammandraget har översatts till svenska på ELY-centralen. Olika temakartor är ett bra tillägg till bedömningsbeskrivningen. Även ett större flygfoto har önskats i ett av utlåtandena.

Anvisningar för det fortsatta arbetet

Bedömningsprogrammet kan anses vara tillräckligt och det ger en god utgångspunkt för det fortsatta arbetet, men ovan nämnda aspekter som framförs i utlåtandet bör beaktas i det fortsatta arbetet och i bedömningsbeskrivningen. I utlåtandena framförs även kommentarer och förslag som bör beaktas, i synnerhet kommentarer om vissa vindkraftverks placering, t.ex. kraftverken 1, 3, 7, 8 och 9. Kommentarer om dessa bör ännu ses över till bedömningsbeskrivningen. Uppmärksamhet bör även fästas på önskemålen om information som framförs i åsikterna. ELY-centralen poäng-

terar även i detta sammanhang att bullerkonsekvenserna för bebyggelsen och andra objekt bör utredas noggrannare.

UTLÅTANDET FRAMLAGT TILL PÅSEENDE

Närings-, trafik- och miljöcentralen skickar sitt utlåtande för kännedom till alla dem som har gett utlåtanden och framfört åsikter i ärendet. Utlåtandet finns även framlagt till påseende för allmänheten på den officiella anslagstavlan i stadshuset i Kristinestad under en månads tid. Utlåtandet kommer också att publiceras på Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbottens webbplats: www.miljo.fi/uttermossavindkraftMKB.

Begäran om utlåtande om bedömningsprogrammet har blivit anhängigt på finska och kontaktmyndighetens utlåtande är skrivet på finska och översatt till svenska.

Kontaktmyndigheten har skickat kopior av de ursprungliga utlåtandena och åsikterna till den projektansvarige. De ursprungliga handlingarna arkiveras i ELY-centralen i Södra Österbottens arkiv.

Ansvarsområdet för miljö och naturresurser

Direktör	AULIS RANTALA Aulis Rantala
----------	--------------------------------

Miljöskyddschef	PÄIVI KENTALA Päivi Kentala
-----------------	--------------------------------

Avgift	6025 €
--------	--------

Fastställande av avgiften och sökande av ändring i avgiften

Avgiften har fastställts enligt avgiftstabellen i statsrådets förordning (27.12.2012/907). En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts vid fastställande av avgiften kan yrka på rättelse av avgiften hos Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten inom sex månader från att avgiften påfördes.

Adress: Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten, ansvarsområdet för miljö och naturresurser, PB 262, 65101 VASA, e-post registratur.sodraosterbotten@ely-centralen.fi

Sändlista	Oy Uttermossan Tuulivoimapuisto- Vindkraftspark Ab
-----------	--

För kännedom	De som har gett utlåtande och framför åsikt Finlands miljöcentral, bifogat 2 exemplar av bedömningsprogrammet på finska och ett sammandrag på svenska
--------------	--